

УДК 372

**PEDAGOGICAL DESIGN AS A CONDITION FOR THE REALIZATION OF
INHERITANCE BETWEEN PRESCHOOL AND PRIMARY EDUCATION
ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ СПАДКОЄМНОСТІ
МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ І ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ**

Trojan N. /Троян Н.Д.

teacher /викладач

*Municipal Institution" Uman Taras Shevchenko Professional College of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council" 33, Nebesna Sotnia, 20300*

*КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім.Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради» вул. Небесної сотні, 33, 20300*

Анотація. У статті розглянуто теоретична модель проектування освітнього простору різними засобами з урахуванням сучасних умов, методів і засобів проектування. Упровадження у практику дошкільної освіти технології педагогічного проектування забезпечує створення сприятливого середовища, спрямованого на творчий розвиток особистості з урахуванням реальних педагогічних ресурсів.

Ключові слова: педагогічне проектування, дошкільна освіта.

Вступ.

Сподівання педагогічного співтовариства на ефективне оновлення дошкільної освіти пов'язано з особистісно-зорієнтованою концепцією (І.Бех, О.Бондаревська, І.Якиманська тощо); культурологічним підходом в освіті (В. Біблер, Р.М. Чумічова тощо). Пріоритетним у вирішенні цієї проблеми є єдиний підхід до побудови освітнього процесу, включаючи технологію оцінювання якості освіти. Це дозволяє створити єдиний освітній простір.

Основний текст.

Висунута мета може бути досягнута завдяки вирішення завдань:

- визначити специфіку гармонії дитини і освітнього простору, причини можливого конфлікту між ними, позначити межі прояву цього конфлікту;
- виявити властивості і характеристики освітнього простору і процесу його створіння, провести на цьому ґрунті критичний аналіз сучасного стану взаємодії дитини і предметного світу;
- розглянути процес проектування як систему, що охоплює не тільки предметне середовище, але і дитину, яка має певні психічні риси;
- проаналізувати методи проектування предметного середовища для

подальшого включення цих методів до моделі проектування освітнього простору;

- вивести структурні елементи моделі проектування освітнього простору і визначити характер їх взаємозв'язку.

Аналіз сучасних досліджень показує, що заклади дошкільної освіти мають науково-обґрунтованої концепції організації освітнього простору, який формує культуру дошкільника, сприяє розвитку творчих здібностей.

Актуалізація проблеми підготовки дитини до школи вимагає від педагогічних колективів дошкільних навчальних закладів відповідності сучасним тенденціям розвитку, конкурентоспроможності в умовах, що відповідають соціальним запитам суспільства і батьків. Важливою умовою підвищення якості освіти і її доступності є спадкоємність дошкільної і початкової ланок. Безперервна освіта допускає наявність послідовного ланцюга завдань упродовж усієї освіти людини, перехідних і тих, які забезпечують просування на певному тимчасовому відрізку. Спадкоємність - безперервність різних етапів навчання у межах цілісної системи освіти (О. Леонт'єв).

Реалізацію спадкоємності між дошкільною і початковою освітою спрямовано на створення і збереження у дитини цілісної картини світу. Основні положення динамічних процесів у розвитку особистості дитини, можна згрупувати за такими *напрямами*:

- розвиток допитливості у дитини дошкільного віку як основи розвитку пізнавальних здібностей майбутнього учня початкової школи;
- формування творчої уяви як напряму інтелектуального і особистісного розвитку дитини;
- розвиток умінь спілкуватися з дорослими й однолітками - як однієї з необхідних умов успішності навчальної діяльності.

Система дошкільної освіти в Україні має специфічні *характеристики*:

- для дитини якість умов освітнього процесу є пріоритетною, а для батьків дитини достатньо суб'єктивною;
- відсутність формалізованого результату щодо завершення освітньої програми;
- вибір здійснюють батьки;
- низька мобільність контингенту.

Існують недоліки у системі фінансово-економічних відношень закладів дошкільної освіти:

- не розподілено сфери відповідальності між виконавцем та замовником освітніх послуг;
- фінансується заклад, а не освітні послуги;
- відсутній взаємозв'язок між бюджетними витратами та обсягом і якістю його послуг;
- заробітна плата педагогів не залежить від інтенсивності та якості освітніх послуг;
- чинна система фінансування дошкільної освіти породжує соціальну несправедливість: у різних закладах на одного вихованця – різний обсяг коштів;
- частина замовників не має можливості скористатися бюджетною освітньою послугою, тому що недостатньо місць у дошкільних навчальних закладах [1].

Наведені положення свідчать, що вирішення проблеми повинно відбуватись за двома напрямками узгодження:

- мети і змісту дошкільної освіти;
- змісту і способів пізнавальної діяльності дошкільників на різних вікових етапах.

Освіта у всьому світі розглядається як базова загальнокультурна цінність. Сучасна освіта ґрунтується на розвитку і саморозвитку "Я" людини. Мета освіти, структура, технології залежать від головних особливостей століття.

Конкурентоспроможність системи дошкільної освіти це її перевага щодо інших аналогічних об'єктів, яка характеризується *вмінням*:

- 1) задовольняти освітні потреби населення за рахунок надання відповідних послуг;
- 2) актуалізувати свою діяльність відповідно до чинного правового, нормативно-методичного, інформаційного, психолого-педагогічного забезпечення.

Дошкільна освіта розуміється як система, у якій центральне місце посідає не зміст і не форма, а процес взаємодії у підсистемах "дорослі - діти", "діти - діти", "дорослі - дорослі". Технологічне оформлення педагогічного процесу виражаються у вигляді концепції життя події, коли перебування дітей у дошкільних навчальних закладах оцінюється не в одиницях занять, а в одиницях подій [2].

Освітня ідея може бути сформульована у такий спосіб:

- ✓ розвиток індивідуальних можливостей дитини у різних аспектах людського буття;
- ✓ становлення основ внутрішньої свободи і самостійності дитини у відносинах з оточуючими людьми і середовищем;
- ✓ заклади дошкільної освіти на відміну від школи, не орієнтовані на фіксований результат;
- ✓ заклади дошкільної освіти покликані бути розвивальним середовищем;
- ✓ розвивати фізичне, психічне, соціальне і духовне здоров'я дитини.

Технологія проектування педагогічної діяльності показує, що проводиться поступовий перехід від виникнення ідеї до її впровадження. Участь усього педагогічного колективу закладу дошкільної освіти у пошуковій проектувальній діяльності:

- змінить позицію керівників і педагогів дошкільних навчальних закладів;
- підвищить рівень їх професійної готовності до інноваційної діяльності;
- забезпечить загальну соціально-педагогічну атмосферу.

Це пов'язано із затвердженням нових ціннісних орієнтацій у колективах педагогів, підвищенням ефективності дошкільної освіти. Проектувальну діяльність як основу управління розвитком дошкільної освіти можна розглянути як засіб забезпечення співпраці, співтворчості дітей і дорослих, як спосіб реалізації особистісно-зорієнтованого підходу до освіти. За певних умов існує залежність між участю педагогів у проектувальній діяльності і саморозвитком її учасників, їх самовизначенням, самореалізацією, розвитком творчих здібностей тощо.

Проектування є специфічним індивідуально-творчим процесом, який вимагає від кожного оригінальних нових рішень, і в той же час цей процес є процесом колективної творчості. У зв'язку з цим можна говорити про якість дошкільної освіти. За рахунок отримання навичок роботи в режимі групової творчості, інтенсивно розвиваються проектувальні здібності, здатність до рефлексії, вибору адекватних рішень, вміння вибудовувати з частин ціле. Отже, проектування може стати засобом соціального і інтелектуального творчого саморозвитку всіх суб'єктів дошкільної освіти, а в більш вузькому значенні – засобом розвитку проектувальних здібностей педагога.

У сучасній науці питання про технологію педагогічного проектування не випадково розглядаються в контексті проблематики становлення педагогічної

майстерності, професійної культури, як засіб творчого саморозкриття педагога і це є необхідною умовою забезпечення якості освіти. Необхідно враховувати такі *вимоги*:

- віддзеркалення з творчої позиції суб'єктів, які взаємодіють у проектувальному процесі;
- взаємодія суб'єктів співтворчості;
- для суб'єктів розвитку у проектувальній діяльності кожна знахідка, кожний випадок відкриття нового є мотивом.

Проектування у закладі дошкільної освіти може бути матеріалом для виявлення дорослими і дітьми власної творчої унікальності як суб'єктів розвитку освіти. Система дошкільної освіти, що якісно змінюється, вимагає творчого педагога.

Висновки.

Отже, упровадження у практику технології педагогічного проектування забезпечує створення сприятливого середовища, спрямованого на відкриття, актуалізацію ресурсів творчого розвитку особистості, завдяки технології педагогічного проектування у освітньому просторі дошкільного закладу може бути створено ситуацію розвитку особистості дитини з урахуванням реальних педагогічних ресурсів.

Література:

1. Галузінська М.І. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до впровадження креативних технологій навчання: монографія / М.І. Галузінська. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. – 185 с.
2. Данилюк А.Я. Теоретико-методологические основы проектирования интегральных гуманитарных образовательных пространств / Автореф.... докт. пед. наук. 13.00.01. – Ростов-на-Дону: РГПИ, 2001. – 24 с.
3. Осорина М.В. Секретный мир детей в пространстве мира взрослых. – СПб: Издательство "Питер", 2000. – 288 с.
4. <http://www.danilova.ru>

Literature:

1. Galuzinskaya MI Theory and practice of training future teachers to implement creative learning technologies: monograph / M.I. Branch. - Uman: VOC "Vizavi", 2020. - 185 p.
2. Danilyuk A.Ya. Theoretical and methodological bases of designing integrated humanitarian

educational spaces / Author's abstract... .dokt.ped. Science. 13.00.01. - Rostov-on-Don: RGPI, 2001. - 24 p.

3. Osorina MV The secret world of children in the space of the adult world. - St. Petersburg: Peter Publishing House, 2000. - 288 p.

4. <http://www.danilova.ru>

Abstract. *The article considers the theoretical model of designing educational space by different means, taking into account modern conditions, methods and means of design. The introduction of pedagogical design technology in the practice of preschool education provides the creation of a favorable environment aimed at the creative development of the individual, taking into account the real pedagogical resources.*

Key words: *pedagogical design, preschool education.*